

De Heere dienen

HOE GEEF JE HUISGODSDIENST
EEN PLEK IN HET GEZIN?

OPVOEDKRING

DOEL VAN DE AVOND

De centrale vraag van vanavond is: Hoe kun je in het gezin het dienen van de Heere (praktisch) een plek geven? Het doel van de avond is dat je als opvoeder:

weet wat de Bijbel zegt over het 'onderwijzen' van kinderen door middel van huisgodsdienst;

beseft dat huisgodsdienst jouw taak en roeping is;

ideeën hebt opgedaan over hoe je huisgodsdienst vorm kunt geven in je gezin.

BIJBELGEDEELTE EN ZINGEN

Lezen: Jozua 24:14-31

Zingen: Psalm 78:1 en 2

JOZUA 24

14. En nu, vreest den HEERE en dient Hem in oprechtheid en in waarheid; en doet weg de goden die uw vaders gediend hebben aan gene zijde der rivier en in Egypte, en dient den HEERE.
15. Doch zo het kwaad is in uw ogen den HEERE te dienen, kiest u heden wien gij dienen zult: hetzij de goden welke uw vaders, die aan de andere zijde der rivier waren, gediend hebben, of de goden der Amorieten, in welker land gij woont; maar aangaande mij en mijn huis, wij zullen den HEERE dienen.
16. Toen antwoordde het volk en zeide: Het zij verre van ons, dat wij den HEERE verlaten zouden, om andere goden te dienen.
17. Want de HEERE is onze God; Hij is het Die ons en onze vaders uit het land van Egypte, uit het diensthuis, heeft opgebracht, en Die deze grote tekenen voor onze ogen gedaan heeft, en ons bewaard heeft op al den weg door welchen wij getogen zijn, en onder alle volken door welker midden wij getrokken zijn.
18. En de HEERE heeft voor ons aangezicht uitgestoten al die volken, zelfs den Amoriet, inwoner des lands. Wij zullen ook den HEERE dienen, want Hij is onze God.
19. Toen zeide Jozua tot het volk: Gij zult den HEERE niet kunnen dienen, want Hij is een heilig God; Hij is een ijverig God, Hij zal uw overtredingen en uw zonden niet vergeven.
20. Indien gij den HEERE verlaten en vreemde goden dienen zult, zo zal Hij Zich omkeren en Hij zal u kwaad doen en Hij zal u verdoen, naar dat Hij u goed gedaan zal hebben.
21. Toen zeide het volk tot Jozua: Neen, maar wij zullen den HEERE dienen.
22. Jozua nu zeide tot het volk: Gij zijt getuigen over uzelf, dat gij u den HEERE verkoren hebt om Hem te dienen. En zij zeiden: Wij zijn getuigen.
23. En nu, doet de vreemde goden weg die in het midden van u zijn, en neigt uw harten tot den HEERE, den God van Israël.
24. En het volk zeide tot Jozua: Wij zullen den HEERE onzen God dienen, en wij zullen Zijn stem gehoorzamen.
25. Alzo maakte Jozua op dienzelven dag een verbond met het volk, en hij stelde het hun tot een inzetting en recht te Sichem.
26. En Jozua schreef deze woorden in het wetboek Gods; en hij nam een groten steen en hij richtte dien daar op onder den eik die bij het heiligdom des HEEREN was.
27. En Jozua zeide tot het ganse volk: Zie, deze steen zal ons tot een ge-

tuigenis zijn, want hij heeft gehoord al de redenen des HEEREN, die Hij tot ons gesproken heeft; ja, hij zal tot een getuigenis tegen ulieden zijn, opdat gij uw God niet liegt.

28. Toen zond Jozua het volk weg, een ieder naar zijn erfdeel.
29. En het geschiedde na deze dingen, dat Jozua, de zoon van Nun, de knecht des HEEREN, stierf, oud zijnde honderd en tien jaren.
30. En zij begroeven hem in de landpale zijns erfdeels, te Timnath-Serah, welke is op een berg van Efraïm, aan het noorden van den berg Gaas.
31. Israël nu diende den HEERE al de dagen van Jozua, en al de dagen van de oudsten, die lang na Jozua leefden, en die al het werk des HEEREN wisten, hetwelk Hij aan Israël gedaan had.

BIJBELSTUDIE

Het bovenstaande Bijbelgedeelte uit Jozua 24 is opgedeeld in vijf kleinere delen. Beantwoord per deel de volgende drie vragen:

- Wat staat er?
- Wat betekende dit in de tijd van Jozua?
- Wat is de boodschap voor mij persoonlijk?

**BID ALS OUDER DAT HET
BIDDEN, LEZEN EN ZINGEN
IN HET GEZIN
GEZEGEND WORDT.**

STARTOPDRACHT

- Welke vormen van huisgodsdienst zijn er in jouw gezin? Neem een stift en schrijf het op groot papier/het whiteboard.
- Wat werkt wel/wat werkt niet in jullie gezin? Zet daar een + of - achter.
- Ga met elkaar in gesprek. Waarom werkt een bepaalde vorm bij de één wel en bij de ander niet?

Intro

'Gezinsgodsdienst is werkelijk contact hebben over de dingen van God, met je gezin. Gezinsgodsdienst bereikt niet alleen ons gezin, maar ook al de bezoekers die naar ons huis toe komen: zij nemen deel aan de gezinsgodsdienst. Het heeft ook invloed op onze kinderen als zij met hun vrienden zijn en naar die gezinnen gaan. Gezinsgodsdienst is zeer, zeer belangrijk.'

'Genadige God, wij belijden onze zonde. Niet één onder ons, Heere, voelt dat hij het juist doet of het goed doet. Maar helpt Gij ons om ons met de gezinsgodsdienst bezig te houden, met alle verschuldigde plechtigheid en bewustheid, terwijl wij Uw aangezicht zoeken, de zegen zoeken, de uitstorting van Uw Geest zoeken. En schenk, Heere, dat Gij Uw kerk weer levend maakt, ook door dit middel. Dat onze kerken vervuld mogen worden met godzalige gezinnen die Uw aangezicht zoeken, dag bij dag, en dat dit zich mag verspreiden door onze gemeenschappen, en dat velen de Heere in waarheid mogen vrezen. Wij bidden het in Jezus' Naam. Amen. (Een gebed om zegen)'

Bovenstaande citaten komen uit een lezing van dr. J.R. Beeke, gehouden tijdens een conferentie in Wales, 2004.

Huisgodsdienst is het niet altijd gemakkelijk, maar wel belangrijk! De Heere wil het gebruiken als middel om het hart van je kinderen te vernieuwen. In diepe afhankelijkheid belijden we dat God opvoeders wil gebruiken als Zijn handen om kinderen tot Christus te leiden.

Om thuis te lezen

Lees ter voorbereiding op de opvoedingsavond de volgende bladzijdes alvast door. Houd een potlood of pen bij de hand, zodat je waardevolle zinnen kunt onderstrepen. In de tekst vind je kleine opdrachten die als gespreksstof kunnen dienen voor de opvoedingsavond.

1. HUISGODSDIENST: WAT IS HET EIGENLIJK?

Het huwelijksformulier vat de Bijbelse gegevens over opvoeding en gezin als volgt samen: '...opdat zij hun kinderen in de waarachtige kennis en vreze Gods, Hem tot eer en tot hun zaligheid opvoeden'. Ouders hebben de taak om hun kinderen op te voeden tot eer van God. Door de manier waarop ouders leven en door het voorbeeld dat ze geven, laten ze zien wie de Heere voor hen is. Tegelijkertijd is het de taak van ouders om een praktische manier invulling te geven aan de christelijke

opvoeding. Denk hierbij aan bidden, Bijbellezen, gesprek, zingen, enz. Dit wordt ook wel huisgodsdienst genoemd.

2. WAAROM IS HUISGODSDIENST BELANGRIJK?

Waarom is huisgodsdienst zo belangrijk? Hieronder worden vier redenen genoemd waarom juist huisgodsdienst een ereplaats in het gezinsleven nodig heeft.

In de Bijbel krijgen ouders de opdracht tot onderwijzen

In de Bijbel neemt de opdracht om kinderen in het gezin te onderwijzen een belangrijke plaats in. De opdracht tot onderwijs ligt op de schouders van de ouders. Door middel van de oudere generatie geeft God Zijn onderwijs door aan de jongere generatie. In psalm 78 lezen we: 'Wij zullen het niet verbergen voor hun kinderen, voor het navolgende geslacht, vertellende de loffelijkheden des HEEREN, en Zijn sterkheid, en Zijn wonderen, die Hij gedaan heeft.' Van Timotheüs is bekend dat hij een oma en moeder had die de Heere liefhadden (2 Tim. 1:5). De Heere heeft het onderwijs dat hij van zijn oma en moeder kreeg, gezegend! Ouders zijn de eersten in het leven van een kind om hen in te leiden in Gods openbaring. De opvoeding is een éénmalige en unieke kans om kinderen te vormen met en vanuit Gods Woord.

De toekomst begint bij onze kinderen

C.H. Spurgeon, een predikant in Engeland, had grote verwachting voor kinderen. 'Mijn overtuiging is dat de bekeringen onder onze kinderen behoren tot de allerbeste die we hebben. Ik moet zeggen dat daaronder aanzienlijk meer oprechte bekeringen zijn dan in welke andere leeftijdsgroep dan ook, standvastiger en in de verdere weg diepgaander.'

In de Bijbel zijn bijzondere beloften te vinden voor kinderen en jongeren. De Heere Jezus zegt zelf: 'Laat de kinderen tot Mij komen, en verhindert hen niet; want derzulken is het Koninkrijk Gods (Lukas 18:16).' Deze tekst is allereerst voor opvoeders bedoeld. Breng jij je kinderen bij Christus?

Het gezin als 'een kleine kerk'

Wie huisgodsdienst houdt, ziet het gezin als een kleine kerk. Ouders zijn profeet, priester en koning. Profeet om

Gods naam te belijden en de kinderen over Hem te vertellen. Priester om te bidden. Koning om de wacht te houden in het gezin en om tegen de zonde en de duivel te strijden. Huisgodsdienst is een machtig wapen in de uitbreiding van Gods Koninkrijk!

Deuteronomium 6 benadrukt de verantwoordelijkheid van de ouders. In vers 2 zegt God dat Hij wil dat de Israëlieten met hun kinderen en kleinkinderen de Heere vrezin, door Zijn bevelen te onderhouden: 'Opdat gij den HEERE, uw God, vreest, om te houden al Zijn inzettingen, en Zijn geboden, die ik u gebiede; gij, en uw kind, en kindskind, al de dagen uws levens; en opdat uw dagen verlengd worden.' De Heere roept ouders op om Zijn bevelen bij kinderen in te prenten als ze in huis zitten, als ze op de weg zijn, als ze liggen en als ze opstaan. God heeft een doel. Hij wil dat de ene na de andere generatie in Zijn wegen wandelt. De Heere bereikt dit doel mede door middel van de opvoeding.

Opvoeden is nooit neutraal

We belijden en geloven dat onze kinderen in zonden ontvangen en geboren zijn. De woorden van David in Psalm 51 spreken voor zich: 'Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, in zonde heeft mijn moeder mij ontvangen.' Zelfs als een kind nog heel jong is dient hij óf de levende God óf de afgoden (P.D. Tripp). Eén van de taken van ouders is het kind te wijzen op de Enige Die het waard is om gediend te worden. De vraag is niet of je kind godsdienstig wordt, maar wíé je kind gaat dienen (P.D. Tripp). Op ouders rust de taak om al voor de geboorte te bidden voor hun kinderen, zodat zij de Heere mogen leren kennen en Hem mogen toebehoren.

1. Zoek een aantal Bijbelgedeelten op waarin de Heere bijzondere aandacht voor kinderen heeft.

2. Op welk(e) moment(en) bid jij voor je kinderen? Welke gebedspunten krijgen op zo'n moment in jouw gebed de aandacht?

3. HUISGODSDIENST IN HET DAGELIJKS LEVEN

In de drukte van elke dag kan het moeilijk zijn om huisgodsdienst de plek te geven die het verdient. Toch is het mogelijk. De vier sleutelwoorden hierbij zijn: regelmaat, structuur, gebed en Bijbellezen. Daarnaast is het belangrijk om als ouder zelf ook tijd te nemen voor stille tijd.

Regelmaat en structuur zijn belangrijk

In Deuteronomium 6:7 staat: 'En gij zult ze uw kinderen inscherpen en daarvan spreken, als gij in uw huis zit en als gij op den weg gaat, en als gij nederligt en als gij opstaat.' De activiteiten in deze tekst hebben betrekking op de dagelijkse activiteiten in een gezin. Denk hierbij aan het opstaan 's morgens, het aanwezig zijn thuis en het samen op pad gaan.

Regelmaat en structuur zijn belangrijke voorwaarden voor huisgodsdienst. Als een gezin geen regelmaat kent, komt er van huisgodsdienst meestal weinig terecht. De dagelijkse structuur van samen ontbijten, 's avonds samen eten, bij het slapen gaan gezamenlijk bidden en Bijbellezen biedt mogelijkheden voor geregelde en dagelijkse momenten van onderwijs, gesprek en gebed.

Neem als ouder zelf ook tijd voor 'stille tijd'

Opvoeden tot eer van God kan niet zonder een afhankelijke levenshouding. Naast gezinsmomenten is het daarom nodig om als ouder zelf ook tijd te nemen voor persoonlijke stille tijd. Op zo'n moment kun je als man of vrouw de kinderen opdragen aan de Heere en Hem hun zonden, noden en zorgen voorleggen. Daarbij mag er gepleit worden op Gods Woord en beloften.

Geef als ouder het goede voorbeeld

'God kan een gebed van een ouder niet onverhoord laten, als het ondersteund wordt door de heiliging van een ouder', schreef de Schotse theoloog Alexander Whyte (1836-1921). Het bidden, onderwijzen en leven moet een éénheid zijn. Hoe zullen kinderen in ouders de liefde tot God, tot hen en tot anderen zien? Onze woorden en daden in het dagelijks leven zijn hierbij belangrijk. Kinderen voelen aan of je als ouder werkelijk de Heere wilt navolgen.

Het belang van gebed en Bijbellezen

De basis voor een gebed voor je gezin is een persoonlijk gebed om genade in afhankelijkheid van de Heilige Geest. Je kunt kinderen niets beters meegeven in hun leven dan een vader of moeder die de Heere liefheeft. De Britse predikant Ralph Erskine (1685-1752) zegt dat het gebed de sleutel tot Gods schatkist is. De Heere wil aanbeden zijn, om hulp en om heil.

Zingen is twee keer bidden, zei Maarten Luther. Kinderen en volwassenen zingen graag, voor tieners ligt het vaak wat anders. Daarom is het goed om met gezamenlijk zingen als gezin vroeg te

beginnen, als de kinderen klein zijn. Dan is het een gewoonte waar ze in meegroeien, ook als ze tiener zijn. Het kan gebeuren dat ze op een gegeven moment (bijna) niet meer meezingen. Blijf toch volhouden, zonder hen steeds te vermanen.

4. HUISGODSDIENST: PRAKTISCHE BEZWAREN

Wie herkent het niet, allerlei praktische bezwaren die je als ouder hebt. Ondanks de goede voornemens is de praktijk vaak weerbarstig. Hieronder worden twee veel voorkomende bezwaren gedeeld. Geen tijd of gebrek aan gezamenlijke momenten. De tijd, die je van je gezinsactiviteiten en andere zaken afneemt om God te zoeken, is nooit verspilde tijd. Als je Gods Woord serieus neemt, dan geef je God en Zijn Woord in het gezin prioriteit.

TIPS

- Zorg ervoor dat er als gezin in ieder geval voldoende gezamenlijke momenten zijn, bijvoorbeeld door minstens één maaltijd per dag te hebben waarbij (indien mogelijk) het hele gezin aanwezig is.
- Zoek naar een eigen invulling en een

DE TOEKOMST BEGINT BIJ ONZE KINDEREN.

eigen vormgeving van de huisgodsdiensdienst. Probeer niet krampachtig te zijn. Er is al veel bereikt als je als ouders een aantal vaste gewoonten hebt met betrekking tot huisgodsdiensdienst. In een gezin met jonge kinderen kan eenvoudige huiscatechisatie goed aansluiten bij de kinderen. In een gezin met oudere kinderen is het gesprek rond het Bijbellezennuttig en belangrijk.

- Bedenk dat het dagelijks leven op zich al veel aanleiding en opening kan geven tot goede geestelijke gesprekken, mits je als ouder deze kansen ziet en durft te benutten! Breng daarom tijd met je kinderen door.
- Bedenk dat de kracht van je boodschap niet zit in de veelheid van woorden of je kennis ervan, maar vooral in de mate waarin je het oprecht meent. Laat je kinderen merken dat hun eeuwige bestemming je aan het hart gaat.

WETENSWAARDIG

Een werkdag van vijftien uur was voor een puriteinse vader eerder regel dan uitzondering. Ondanks de weinige vrije tijd die hem dan restte, besteedde hij met zijn gezin dagelijks twintig tot veertig minuten aan huisgodsdiensdienst

(Bron: *Aangaande mij en mijn huis*, J.R. Beeke)

Ik voel me als ouder niet bekwaam...

De opvoeding is niet maakbaar. Toch mag je je als ouder niet achter zo'n opmerking verschuilen. De Heere vraagt van ouders om hun kinderen leiding te geven en te onderwijzen in Zijn wegen. Met eerbied gesproken vraagt de Heere vol liefde aan de ouders: 'Wil je in Mijn wegen wandelen en opvoeden

zoals Ik het zeg?' Daarbij wil Hij als een gave geven wat Hij als opgave van ons vraagt. Inzicht, moed, wijsheid en kracht zijn bij Hem te vinden.

TIPS

- Begin eenvoudig. Voeg bijvoorbeeld om te beginnen na het uit de Bijbel lezen één of twee vragen toe en zing een paar psalmen. Vraag bij het bidden aan je kinderen of ze een gebedspunt willen bedenken. Spreek na de maaltijd een kort, vrij dankgebed uit. De vaardigheid neemt door het oefenen toe.
- Het belangrijkste is om de Heilige Geest te vragen of Hij wil helpen om je kinderen in liefde voor te gaan in het dienen van de Heere. Een paar woorden uit het hart hebben vaak meer effect dan honderd woorden uit het verstand.

1. Herken je je in bovengenoemde bezwaren? Waarom wel/niet?

2. Hoe begin jij een gesprek wanneer je met je kind(eren) over geloofs zaken wilt spreken? Of hoe zou je het kunnen doen?

TIPS VOOR DE PRAKTIJK

Hieronder worden een aantal ideeën gedeeld die helpen om huisgodsdienst een plek te geven in het gezin:

Bidden

- Een **gebed in eigen woorden is niet altijd eenvoudig**. Probeer het wel. Wacht hier niet mee tot kinderen ouder zijn.
- Betrek kinderen bij het gebed door te vragen waarvoor je als ouder kunt bidden en danken. Laat bijvoorbeeld elk kind één **gebedspunt** noemen. Het aandragen van zaken in het gezamenlijke gezinsgebed geeft betrokkenheid en maakt duidelijk dat kinderen met al hun zorgen en vragen bij de Heere terecht kunnen.
- **Het 'Onze Vader' is een prachtig gebed dat de Heere ons zelf als voorbeeld heeft gegeven**. Leer dit gebed je kinderen al jong aan. Laat met regelmaat een van je kinderen dit gebed bidden aan tafel. Ook andere formuliergebeden kunnen aangeleerd worden.
- Oudere kinderen kun je het 'Onze Vader' ook in het Engels aanleren, evenals de Twaalf Artikelen. Dit verbindt met de kerk wereldwijd.

Zingen en Bijbellezen

- **Probeer met alle kinderen 's morgens in ieder geval te bidden en uit de Bijbel te lezen**. Veel tieners eten aan het aanrecht hun boterham om vervolgens 'de deur uit te vliegen'. Sommige ouders kiezen er daarom voor om 's morgens diverse keren uit de Bijbel te lezen. Eerst met de groten, daarna met de kleintjes. Zo voorkom je dat kinderen zonder Bijbellezen de deur uit gaan.
- **Plan vaste momenten om als gezin te zingen**, bijvoorbeeld op zondagavond of na de avondmaaltijd. Wacht hier niet mee tot de kinderen ouder zijn.
- **Stimuleer oudere kinderen om zelf, naast de Bijbel, ook andere geestelijke boeken te lezen**. Lees jonge kinderen bijvoorbeeld eenvoudige verhalen uit de kerkgeschiedenis voor.
- **Geef kinderen al jong een eigen Bijbel**.
- **Laat oudere kinderen zelf in een Bijbel meelezen** tijdens het avondeten. Leg moeilijke woorden uit. Een andere mogelijkheid is om zo nu en dan een van je kinderen een beurt te geven om een paar verzen te lezen.

Aanleren van Bijbelteksten en psalmen

- Voor school moeten kinderen de nodige dingen leren, bijvoorbeeld psalmverzen en Namen en Feiten. Tieners

krijgen leerwerk voor catechese. **Geef dit heel concreet een plaats in het gezinsleven**. Oefen bijvoorbeeld enkele keren per week samen een aantal vragen van Namen en Feiten, of neem één keer per week de catechesevragen van één van de kinderen door. Verdeel dit over de week, zodat allen aan bod komen.

- **Leer je kinderen wekelijks een Bijbeltekst aan**. Geef (kleine) kinderen een beloning, wanneer ze de tekst een aantal weken trouw uit het hoofd leren.

Invulling van de zondag

- Denk als ouders na over hoe je de zondag invult. Bijvoorbeeld door samen te zingen of muziek te maken op zondagavond of op zondagmiddag kinderen voor te lezen uit de kerkgeschiedenis.
- **Laat jonge kinderen bezig zijn met het Woord** door samen met hen een Bijbelse kleurplaat of knutselwerkje te maken.

Bij het slapen gaan

- **Laat het einde van de dag voor een kind een ontspannen, veilig en gezellig moment zijn**. Zing samen de Psalm voor school. Lees samen uit de (kinder)Bijbel. Bid samen een gebed en laat het kind dit aanvullen met eigen gedachten en vragen.

Heilsfeiten/thema's

- Gedurende het jaar kun je als gezin met allerlei onderwerpen aan de slag gaan. Bijvoorbeeld naar aanleiding van bid- of dankdag, advent, enzovoorts. Hieronder wordt een aantal ideeën gedeeld:
  - Maak aan de muur een weeklijst van gebeds- en dankpunten (papier/whiteboard). Noem iedere dag twee nieuwe punten. Kijk aan het einde van de week terug en dank God voor Zijn zegeningen/gaven/kracht om tegenslagen te dragen.
  - Besteed één keer per week of per twee weken extra tijd aan de huisgodsdienst dan je gemiddeld doet. Behandel op deze avond een vooraf voorbereid Bijbels thema.

Huur een leskist om een Bijbels thema beeldend onder de aandacht te brengen bij je kinderen (zie lees- en luistertips voor praktische info).

Dit sprak mij aan in dit hoofdstuk: Als het gaat om huisgodsdienst, dan loop ik hier tegenaan: Dit wil ik graag bespreken met andere ouders:

CONCLUSIE

Huisgodsdienst is niet iets wat je elkaar kunt aanleren. Het is een leven in diepe afhankelijkheid, met vallen en opstaan. Daarbij is volharding noodzakelijk. Bid als ouders dat het bidden, lezen en zingen in het gezin gezegend wordt: *'Want de HEERE is goed; Zijn goedertierenheid is in der eeuwigheid, en Zijn getrouwheid van geslacht tot geslacht (Psalm 100: 5).'*

BIDDEN MET JE KINDEREN

- **Wees beknopt** in het bidden. Stimuleer je kind (als je zelf bidt) om er in eigen woorden iets achteraan te bidden. Laat jonge kinderen je zinnen afmaken tijdens het bidden.
- **Wees eenvoudig zonder oppervlakkig te zijn**.
- **Wees open**. Leg je noden voor God neer, pleit voor je zaak en vraag om genade. Noem de dagelijkse noden van jullie kinderen. Belijd zonden en schuld.
- Voorkom dat je preekt tijdens het gebed en dat je op die manier in het gebed de kinderen wil zeggen wat ze wel of niet moeten doen. **Onderwijs geven doe je met ogen open, bidden tot God met ogen dicht**.
- **Spreek op een natuurlijke spreektoon en toch eerbiedig**.
- **Wees gevarieerd**: Bid niet elke dag hetzelfde, dat wordt eentonig. Ontwikkel meer afwisseling in je gebed, door de nadruk te leggen op:
  - Aanroeping, aanbidding en afhankelijkheid;
  - Belijdenis van zonden;
  - Het smeken om genade voor het hele gezin;
  - Het vragen aan God om tijdelijke en eeuwige zegeningen;
  - Danken als gezin.
- **Pleit in het gebed op beloften uit de Bijbel**.
- **Denk aan het Onze Vader**: De structuur van het Onze Vader is een voorbeeld voor ons bidden (zie ook Heidelbergse Catechismus).
- Vraag ook eens een gebedspunt en een dankpunt aan de kinderen en noem deze in het gebed.
- **Neem een kindergebed altijd serieus**. Laat het onbevangen, kinderlijk vertrouwen een les zijn voor jezelf.

VERWERKING

LEES- EN LUISTERTIPS

Lees

- J.R. Beeke, *Aangaande mij en mijn huis* (2010), Uitg. De Groot Goudriaan
- J.R. Beeke, *Opvoeden bij Gods Woord. Gods beloften voor ouders* (2013), Brevier Uitgeverij
- A. en F. van Hartingsveld, *Opvoedingsreis deel 2 - Bijbelse opvoeding en huisgodsdienst*, (2016), Uitg. De Banier
- C.H. Spurgeon, *De stem van de goede Herder* (2006), Uitg. de Banier

Luister

- Ds. K.J. Kaptein, 'Het gouden moment van de dag', <https://www.youtube.com/watch?v=5-uYAqNW30Y>

Overig

- <http://bijbelse-leskisten.nl> (*De leskisten zijn vooral gemaakt voor het gebruik op de basisschool of zondagsschool. Maar ze kunnen ook gebruikt worden op jeugdverenigingen, Bijbelstudies of in het gezin*)
- www.bijbelsopvoeden.nl (*op deze site worden praktische handreikingen geboden voor het invullen van de huisgodsdienst*)
- www.hhjo.nl (*op de site zijn onder andere Bijbelstudies en verwerkingsmateriaal voor kinderen van 6-8 jaar te vinden*)

Casus

'Het is bijna te mooi om waar te zijn', verzucht Eline, moeder van twee tieners en twee kleuters, tegen haar vriendin. Tijdens het theedrinken bladeren ze beiden in een stapel reformatorische tijdschriften. "Hier, moet je kijken: alweer zo'n idee om samen rond de tafel huisgodsdienst te doen. Gezellige foto erbij... Alsof dat zo makkelijk gaat met een stel pubers in huis!'

Is het bovenstaande voor jou herkenbaar? Praat hierover door met je buurman/-vrouw.

Vragen

1. Heb jij in je gezin regelmaat en structuur kunnen vinden voor de huisgodsdienst? Zo ja, welke structuur is er? Zo nee, wat zou je hierin kunnen veranderen om wel structuur te vinden?

2. Op welke momenten houd jij zelf stille tijd?

Gespreksvragen

1. C.H. Spurgeon, een predikant in Engeland, had grote verwachting voor kinderen.

'Mijn overtuiging is dat de bekeringen onder onze kinderen behoren tot de allerbeste die we hebben. Ik moet zeggen dat daaronder aanzienlijk meer oprechte bekeringen zijn dan in welke andere leeftijdsgroep dan ook, standvastiger en in de verdere weg diepgaander.'

- a. Bespreek met elkaar bovenstaande uitspraak. Waarom zou C.H. Spurgeon zulke grote verwachtingen hebben voor kinderen?
- b. Hoe spreek jij tegen je kinderen over de Heere? Waar ligt de nadruk op?
- c. Wie is God voor jou als het gaat om de opvoeding?

2. Wat heb je met betrekking tot de godsdienstige opvoeding van je eigen ouders meegekregen wat je niet of juist graag wilt overnemen?

3. Sommige kinderen lezen of luisteren graag. Andere kinderen dóen liever iets. Ga na hoe dit bij elk kind uit je gezin ligt. Wat betekent dit voor de huisgodsdienst?

4. Lees met elkaar Spreuken 22:6 en Genesis 18:17-19.

- a. Welke opdracht krijgen ouders?
- b. Hoe wordt het 'leren of 'onderwijzen' in Genesis 18:19 door de Heere Zelf omschreven?
- c. Wat betekent dit voor ouders van nu?

5. 'De Heere vraagt van jou als ouder, die zelf ook dagelijks faalt, om kinderen groot te brengen'.
Verdeel de groep in 3-4 personen. Deel en bespreek met elkaar vanuit jullie gezinssituatie een concreet voorbeeld waaruit blijkt dat huisgodsdienst niet 'maakbaar' is.

6. 'De vraag is niet: wordt je kind godsdienstig? Nee, de vraag is altijd: Wie

gaat je kind dienen? (P.D. Tripp)'
Deel met elkaar je reactie op deze stelling.

7. Lees met elkaar 1 Samuël 1:20-28.
a. Wat valt je op in dit tekstgedeelte?
b. Wat kun je hier als ouder van leren?

8. Hoe houd je zelf stille tijd? Ziet of hoort je kind jou weleens bidden?

9. Hoe spreek je God aan als je tijdens gezinsmomenten aan tafel bidt?
a. Inventariseer alle antwoorden op een groot papier.
b. Hoe kun je variëren in je aanspraak?
c. Waarom is dit belangrijk voor het Godsbeeld dat je je kind(eren) wilt meegeven?

10. Bidden met kinderen
a. Welk gebed leer jij je kind(eren) bidden bij het eten?
b. Welk gebed leer je kind(eren) bidden bij het naar bed gaan?
c. Hoe leer jij hen in eigen woorden te bidden?

11. Invulling van de zondag
a. Wanneer praat je na over de preek?
b. Hoe vul jij de zondagmiddag in?

12. Wat zou je graag eens willen proberen als het gaat om huisgodsdienst?
a. Wat is daarvoor nodig?
b. Wanneer gaan jullie hiermee beginnen?

Bronvermelding

Bij het samenstellen van deze module is gebruikt gemaakt van de volgende literatuur:

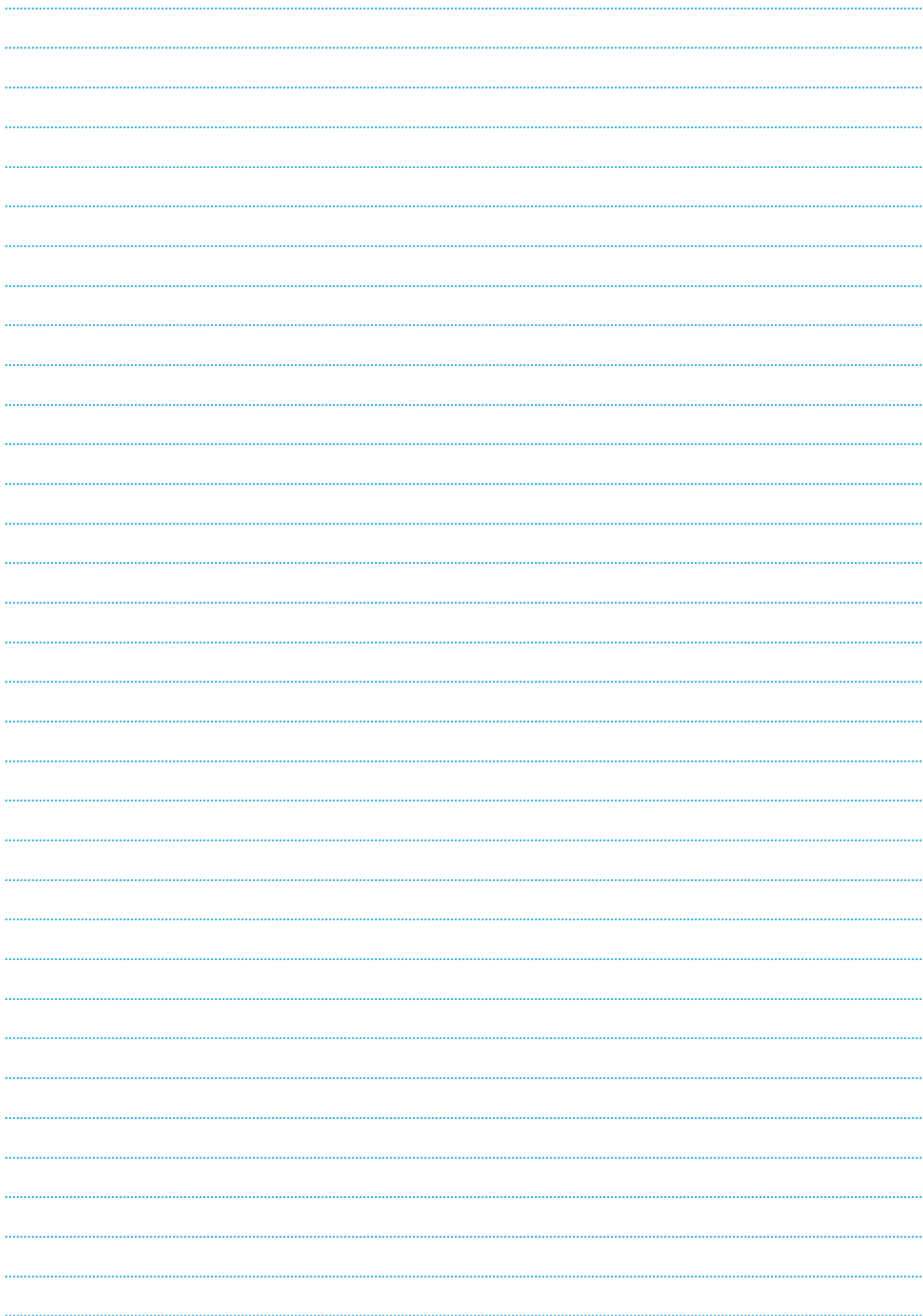
- J. R. Beeke, *Aangaande mij en mijn huis* (2010), Uitg. De Groot Goudriaan
- J.R. Beeke, *Opvoeden bij Gods Woord. Gods beloften voor ouders* (2013), Uitg. Brevier
- A. en F. van Hartingsveld, *Opvoedingsreis deel 2 - Bijbelse opvoeding en huisgodsdienst*, (2016), Uitg. De Banier
- D.M. Lloyd-Jones, *Ouders en kinderen, Paulus als pedagoog* (2009), Uitg. Kok
- P. van Ruitenburch, *Inscherpen, handreiking voor een Bijbelse opvoeding* (2012), Uitg. Den Hertog
- C.H. Spurgeon, *De stem van de goede Herder* (2006), Uitg. de Banier
- P.D. Tripp, *De weg naar het kinderhart* (2011), Boekenfonds Reformatorisch Appel

Ruimte voor aantekeningen

A series of horizontal dashed blue lines, spaced evenly down the page, providing a template for handwritten notes.

DIT IS EEN UITGAVE VAN DE
HHJO (HERSTELD HERVORMDE
JONGEREN ORGANISATIE)

HHJO.NL